

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedés.

Hirdetések és Nyilatkozatok díja előre fizetendő.

Kéziratokat nem adunk vissza.

A házasság.

Bizonyára sokan megfognak ütközni azon, hogy mit tudunk mi arról írni, amely közös boldogsága, vagy boldogtalansága — már amint vesszük — édes mindnyájunknak.

Vagy jó, vagy rossz oldalairól foghatjuk fel e témát, arról pedig fölösleges írni, mert hiszen azt mind a két perspektívában mindenki nagyon jól ismeri. Tehát az csakis üres puskaporopogtatás.

De mi egészen más mederbe vezetünk mind a sablon. A modern szociológusok rég tisztában vannak azzal, hogy civilizált emberiség szaporodásának legnagyobb akadályai ama nehézségek, melyek a házasságra lépés körül felmerülnek.

Nincs már úgy, mint volt hajdan, hogy a házasságok megkötéséhez elegendő volt az ifju és a leány belső szerelme.

Az élet — a maga rideg valóságában — arra int, hogy az egész életre szóló frigy megpecsételése előtt a házaspár és a házasságból esetleg származó gyermekek megélhetéséről, — emberi számítás szerint — gondoskodjanak.

A változati viszonyokkal — mondhatnánk — más lett maga a szerelem is, mely immár a tulnyomóan legtöbb esetben megszűnt szenvedély lenni. Hallunk ugyan hébe-hóba olyan szerelemről, amely mindjárt az: „első pillanatban” támadt. A materiális világ többsége azonban ezt már a meseország bűbajos körébe számúzi.

Azonban mint minden regének alapját egy valóban megtörtént dolog alkotja — de amelyekre idő múltával egy kéz a másik után mindenféle tarkabarka mesés cicomát aggat, elannyira, hogy eredeti alakjából egészen kivetkőztetik, épp így a dolog: „az első pillanatban támadt szerelem”-mel is, oly sokat, annyi csodást, mesét beszélnek róla, hogy most már létezésében csak is a gyermeki szívek és a költők hisznek. Mai társadalmi életünk nagyon megkönnyítette a nő és a férfi közti ismeretkötés s mégis mily nehéz a két fél közti örök, szent frigykötés.

Egy szegény leánnyal egybekelni, a mai világ felcsigázott igényeivel szemben, úgy a felső, mint a középső osztályban a legkomolyabb kérdés mindenkor.

A kedves viszony igen sokszor csak egy télen át tart.

Kivülről a fényes táncteremben a csillogó villanyfénynél; de nemsokára beköszönt a verőfényes tavasz, behatól a szívébe, az álmodozást, ábrándozást követi a kizozanodás, s vége mindennek. A fiatal ember báli keztyűjével elveri alig támadt szíve vonzalmát is, „hisz úgy sem lehet belőle semmi” egy szegény hivatalnok és egy szegény leány. Egy koldusból kettőt csinálni, és talán többet is, balgaság, bolondság az egész. Csak azok, akik az esetet poétikusan szerezik felfogni, de mindig csak akkor, ha amazok és nem a maguk sorsáról van szó, — kárhóztatja ezért a fiatal embert.

Az élet arra kényszerít bennünket, hogy az adott viszonyokkal reálisan számoljunk, ha fenyegetően elveszni nem akarunk. Már pedig bünt követ az, aki a maga nyomorát szándékosan ráerősze a jövőre nemzedékre. Az anyagiaknak ez esetben le kell győzniök az ideális eszméket s a komolyan gondolkozó fiatal embernek nem szabad foglalkoznia a szerelem költségvetésével, ha kárt nem akar tenni önmagában s a társadalomban. Ez az igazság az, mely komolyan aggaszthat mindenkit, akire a társadalom nagy kérdései nem közömbösek. A nehéz megélhetési viszonyok így nem csak a jellemre, hanem még fokozatosabb mértékben hatnak ki a jövőre is. Már ezért is minden lehető el kell követnünk, hogy a kis emberek anyagi gondjait megapasszuk.

A házasság szentély. Minden baj, mely reáharul, baja egyszermind a társadalomnak, a közös emberiségnek is. Már pedig beláthatatlanok azok a következmények, melyek a házasságkötések nagymérvű megesapponásával beálhatnak. Ezeket meg kell előzni és gondoskodnunk kell arról, hogy a házasság élet lehetővé tételének azok számára is, akiknek a sors nem mind a két kezével juttatott a földi javokból.

Halmy Gyula.

A lukszus

Bocsánat nyájas olvasóm, hogy ilyen eredeti, tösgyökeres magyar szót adtam jelenlegi cikkemnek, de fájdalom! e név alatt még ma is sokkal jobban ismeretes az ugynevezett: fényűzés. A fényűzés régi bűne, hiúsága az emberiségnek, de mindig aktuális.

Talán együtt született az első emberpárral, de hü kísérelje az utódoknak is. Változhatott az idők folyamán, alkalmazkodhatott a viszonyokhoz, de nem tágitott az emberek mellől soha. A fényűzésnek egész története van a legrégebb kortól kezdve egész napjainkig. Mert a lukszus ott van életünkben, a ruhában, a világitás, építkezés, közlekedés, iparban, sőt a szórakozásban is.

Hiszen a lukszus utóvégre is mérséklétesen gyakorolva néha szükséges is, de a túlzás, mint mindenben, úgy itt is csak káros következményekkel jár.

Szükséges-e a lukszus és milyen esetekben?

Ezzel a kérdéssel igen is érdemes foglalkozni. Mert úgy áll a dolog, hogy sokan a fényűzést emlegetik akkor is, mikor csak a kor parancsainak a kielégítéséről van szó. Ellenben csak szükséges dolognak tekintik szokszor azt, ha magán érdekéből olyan igényeket kell teljesíteni, mely nem áll összhangban az anyagi helyzettel.

Disztinváljunk csak kissé. Vannak emberek, kik fényűzésnek tartják a tisztaságot. Mert hiszen a lakásban, öltözésben, étkezésben is sokba kerül és a takarítás sok kellemetlenséggel jár. Elvégre e nélkül szépen meglehet élni. Viszont természetesen találják, hogy nagy fáradsággal, anyagi áldozattal kijárnak valami exotikus, cifra rangot, mert az emeli a tekintélyt.

Ilyen módon viselkednek azok az ósdi, maradi, ugynevezett közéleti férfiak, akik ellenségei minden újításnak; pazarlást emlegetnek mihelyt valami közérdekű intézményt kellene létesíteni.

Hangzik akkor a panaszos rém kiáltás, hogy a polgárság roskadoz a terhek sulya alatt, tehát nem lehet a városban rendet, tisztaságot teremteni, de ha valami banketről van szó, ott elalszik a rémkiáltás, hogy sok a teher.

Csak ott beszélhetünk a fényűzés káros hatásáról a szó igaz értelmében, ahol az a gyári hiúság, a személyes érdek van érintve. Itt azután diszes oltárokon égnek az áldozati tűzek. Megkapja a maga áldozatát az élvezetek utáni vágy, a feltűnés hajszája, az akarnokság is dusan szedi a magát. Társadalmi életünk rabja a fényűzés szellemének. Hiába hirdetjük és dicsőítjük az egyszerűséget, ha tettekre kerül a sor, a leglehetségtelenebb eszközt is készséggel ragadjuk meg, hogy a külsőségnek eleget tehessünk. Ha

azután nincs menekvés, vádoljuk a sorsot.

Alig csapnak azonban össze a hullámok az egyik áldozat feje felett a többi elfeledi és... kezdi előlről a lukszust, mert senki-ben sincs meg a lelki erő, hogy észszerűen intézze a dolgát, nem pedig a látszat szerint. A társadalom feladata a káros fényűzés korlátozása.

Ha a társadalom tényezői nem a külsőségekben találják az egyesek tekintélyét, ha a belső érzék lenne a mérvadó, a pénz és gőg, meg a cifraság helyett hamar romba dőlne az egész hitvány bálvány.

De hát a mai felületes társadalomtól remélhetjük-e, hogy teljesíti feladatát? Mindenre hasznos, ha figyelmeztetjük erre és főképpen hasznos lenne, ha a társadalom felsőbb irányadó körei adnák meg erre a példát az egyszerűség meghonosításával, a káros fényűzés megszüntetésére. ó.

A vidéki ujságírás.

Ha összehasonlítjuk magunkat, hazánkat a nálunk nagyobb, fejlettebb országokkal, első sorban is az tünik szemünkbe, hogy Magyarországon a főváros: Budapesten kívül egyetlen egy igazi nagyváros sincs.

Különösen a szabadságharc előtti időkben állt ez a maga rideg valóságában, hiszen akkor még maga Budapest sem volt nagyvárosnak nevezhető. Ma már ifju fővárosunk a maga teljes báját kifejtve, bámulatra és büszkeségre ragad beanünkét és ehhez a gyönyörű természet is nagyban hozzájárul.

Talán egyetlen ország fővárosa sem dicsekedhetik olyan fönséges panorámával.

Elérte hát célját a magyar és itt? — szokás szerint — megáll! Van már egy Budapestünk, minek nekünk több város?!

Az ilyen egyoldalú gondolkodás szüli azután az anomáliákat. Az egész ország vidéki élete elhanyagolva anyagiakban, de szellemiekben is. A jó vidék csak arra való, hogy a központot ellássa mindennel. Ha anyag kell, hát azzal, ha elfogy, kifárad a szellemi erő, hát ezzel is! Csakhogy ez utóbbival nehezebben megy a dolog!

Ezen a szomorú helyzeten segíteni, egységes társadalmi és szellemi életet teremteni van hivatva a vidéki sajtó.

Jól tudjuk, hogy ez olyan óriási feladat, amelyet célra vinni még hatalmasabb tényezők sem képesek, de hát mindig cselekednünk kell, nem szabad tétlenül élnünk egy percig sem és ha valaki mindennap odadob egy darabka követ a kis rakáshoz, évek hosszú sora alatt nagy lesz belőle.

Csak az a fődolog, hogy sohasem szabad csüggedni, soha sem szabad abban hagyni a dolgot!

Csakhogy ehhez a kitartáshoz nagyon sok akarat, önbizalom és világmegvetés kell a jó vidéken.

Mert itt, tetszik tudni, olyan világ uralkodik, hogy minden ember magára veszi az ujságban megjelent dolgokat. Egészen komolyan mondjuk, hogy e lap megjelenése első hónapjaiban hétről-hétre tele volt a redakció ugynevezett: „számonkérő“ alakokkal!

Sőt — horribile dictu — a szegény „szörkesztyű“ (olv. szerkesztő!) meg lévén szorulva kézirat dolgában, elővette azt az ismeretes segédeszközt, vagyis a segédszerkesztőt: az ollót és egy vicces történetkiját kivágva egy, — az ország másik határszélén, — Szentgotthárdon

évekkel ezelőtt szerkesztett lapjából, helyi szószban feltáalta.

Valami sétatéri, esti história volt! Hát uramfia! hétfőn jön ám két gaval-lér és minden képen rehabilitálni igyekeznek a pellengérré állított hölgyet, aki igaz, hogy félre vonult a bokor közé, de csak bizonyos toilett igazítás végett, — a többi mind rágalom!

Ez csak a mulatságos része a dolognak, de van sok, sok más kellemetlen, csunya intrika, elértési kísérlet, hogy a terrorizmusról ne is szóljunk: És mi ad erőt az embernek a sok minden elveselésére: a flegma, a higgadság, hidegvérűség és nyugodt lelkiismeret!

Szó sincs róla Budapesten aránylag véve is sokkal több vaj van az emberek fején, mint pl. nálunk, vagy bármely más kis vidéki városban. De hát ott az emberek öntudatos arccal olvassák a szenzációs leleplezéseket és akiről éppen szól az a hír, az botránkozik meg rajta a leghangosabban.

Nálunk éppen megfordítva történik! A munkatársaktól — ha szűken cseppen a ténta — a szerkesztő egy-kettő, gépies gyorsasággal megírja a cikket, a hirt, hiszen: „nem esik a királynak hírül“, ha éppen csak néhány szót kapott el a füle itt-ott és azt kiszinezi, hiszen nem vád vagy vádirat az, hogy minden betűje autentikus forrásból eredett legyen és bizonyos egyénre vonatkozzék.

Sokszor egy-egy egészen közömbös, nem ide vonatkozó, nem is aktuális témát főz ki, új sütetben!

És ime?

Mikor ő (t. i. szörkesztyű!) éppen

T Á R C A

A Jóbarát.

Voltak, akik titokban afelől sugdálóz-tak, Singling tanácsos alapjában csalárd kép-mutató s behízog bájós modorával leplezi ezt el; de ezek csak nagyon kevesen voltak és szavuk nem talált visszhangra, mert a hová eljutott az emberek gunyosan fintorították el a szájukat és azt mormogták: irigy fecsegők.

Maga Singling tanácsos őszintén meg volt győződve arról, hogy nem csak rend-kívül tisztességes ur, de jó és érző szívű ember is, aki ugyanolyan gonddal és lelki-ismeretességgel tartja távol magától még az alkalmat is a plyetykára, mint ahogy a leg-parányibb porszemet sem tűrhette mindig kinosan tiszta ruháján. Neki is volt ifjusága, mint másoknak, tanulóévei alatt lehetőség szerint kiszipolyozta rokonait, mint mások és neki is voltak szenvedélyei, mint mások-nak. De sohasem tette a rosszat magáért, hanem csak azért, hogy igaz élvezetet vagy előnyt merítsen belőle. Izlósas, sőt olykor drága kozorukkal tisztelte meg öreg nagy-bácsijának és nagynőjének emlékét, akik még be nem váltott kötelezvényeire pénzt

hiteleztek volt neki a tanuláshoz és egy esetben, mikor kétségbe nem vonhatóan be-bizonyosodott, hogy egy nővel szemben kö-telességei vannak, ellenkezés nélkül egyenli-tette ki egy gyermeknevelő intézet számláját.

Valaha pedig különlegesebb ügye is akadt. De erre már alig akart emlékezni. Megpróbálta elfelejteni és avval áltatni ma-gát, hogy nem is úgy volt a dolog amint volt. Bőséges vacsorák után, álmatlan éjsza-kákon, lázas elmélkedések közepette azonban látomás-ként tért vissza az idő, amikor a be-csülete megmentésére néhány ezer koronát kölcsönzött egy jóbarátjától, aki egy nagyobb pénztárt kezel. Csak „néhány napra.“ De e rövid idő alatt a szomszédban lakó, Singling jegyző egy reggel holtan találta barátját ágyában.

Singling tényleg nagyon megijedt, de aztán nekiállt, hogy meghányja-vesse a hely-zetet, mielőtt lármát csap.

A halott egészen egyedül állott a világ-ban, felesége, vagy menyasszonya nem volt, akit az emberek véleménye meghalt társuk-ról sujtathott volna. Ez a vélemény minden-kép elég súlyos volna, mert Singling aláírás-át senki sem fogadná el a hiányzó tétel rendes fedezetül és Singling igen jól tudta, hogy lehetetlenség volna az összeget hamar-jában pótolni.

Mit jelent egyáltalán egy halottnak, akit sem feleség sem gyermek nem él túl, hogy fedhetetlen férfiúként vagy beestelenül kerül a sirba? Mit is jelent?

Siling annyiszor ismételtette magában e kérdést, míg napnál is világosabban látta, hogy valójában — semmit sem jelent. Így tehát kikereste a halott írásai közül a kö-televényét, magához vette, zajt ütött és ki-mért, komor pózban helyet foglalt a halott mellett, egy karosszékben...

Mindenfelé nagy megdöbbenéssel fogad-ták a hirt, hogy a jó, szerényen meghuzó-dott Svensson tolvaj lett volna, de kétségről szó sem lehetett, hiszen néhány ezres hiány-zott a pénztárból. Istennek hála feleség nem bántódott miatta, gyermek nem sirt szégye-nében és undorodozva és kevés „jó barátai“ közül, akik világeletében törődtek vele, Sing-ling mutatkozott a legjobbnak.

Mert eként viselkedett; bizony ő nem kerülte a szégyen tanyáját, hanem igazán megható hűséget tanúsított barátja iránt, csaknem egy résztvevő testvérét. És amikor Svensson ifju és rokonszenves huga az ország valamelyik távoli részéből váratlanul előke-rült, órákon át feküdt térdoin a halott előtt és felhevülve, kétségbeesetten nyögte:

— Hogy tehetted te ezt, te, aki min-dig oly jó és becsületes voltál?

azon busul, hogy: „ez a szám nem érdekes, nem aktuális!” azon veszi észre, hogy megint nem köszön ez, vagy az az alak, megint fölhumorizta az orrát valaki! Kerülő utakon, három-négy nap múlva jut azután értésére, hogy: „nem volt szép, nem illett, hogy úgy megsértette X vagy Y-ont.”

És mit tesz ilyenkor a nyugodt, nem ideges vidéki szerkesztő. Tán kétségbe esik, vagy most mond le a világról, vagy nem közli a keserű vágásoktól duzzadó, éles hangú replikát?

Dehogyan uraim!

Közöl ő mindent nagyon szívesen. Nem is ijed meg, hanem . . . nevet egy jót az emberi gyarlóságokon, amely ott is takarja, ahol nem lyukas, azaz — helyesebben mondva — lyukas biz az, de a szerkesztőnek esze-ágában sem volt észrevenni a hiányt, sejtelve sem volt róla, míg az illető felháborodása el nem árulta, hogy öntudatlanul is milyen elevenre tappintott!

Nem kell olyan szörszálhasogatónak lennünk nekünk jó vidékieknek, ne legyünk olyan jó kritikusok, inkább segítsük, támogassuk egymást, dolgozzunk, tegyük érdekessé és változatossá a lapot és teremtsük meg a vidéki ujságírást, amelynek a segítségével vigyük ki azokat a hiányzó dolgokat, amelyekről városunk, vármegyénk jóléte és boldogulása függ.

Van nekünk sok-sok tenni valónk, „bajlódjunk tehát mi a közügy s a politikával s az átkozott széthuzással, amelyben csak irigység és egyenetlenkedés terem. A sajtó, a hetedik világ-

nagyhatalom az, mely tollal — ha nem méregbe mártja — többet képes kivinni, mint a kard, meg a kartács, amely csak arra van predesztinálva, hogy romboljon és duljon.

A spanyol kardokon olvastam én azt a fölírást: „ok nélkül ki ne ránts s vér nélkül rejts vissza a hüvelybe!”

Tartsuk meg mi is ezt a jelszót, akkor Fogaras főnyre derül!”

H. Gy.

A pletyka.

Nem hiába tartják a németet a világ legpraktikusabb nemzetének. Igaz is. Az a közmondásszerű ügyesség és élelmeség, amely a németet jellemzi ismét például szolgálhat annak a parányi német város polgármesterének az intézkedésében, ki a városházán nyílt helyre függeszti ki a pletykázó asszonyok névsorát s egyenesen felhívja a háztulajdonosokat, hogy az ilyen asszonyoknak ne adjanak ki bérbe lakást. Nem életrevaló, ügyes intézkedés-e ez? Hogy éppen a humanizmus meleg ágyában kelt volna ki, azt kevés ember foghatja rá, de elvégre is úgy ebben, mint másban is talán, ideje már oldalba rugni azokat a kendőző szereket, melyek csak arra valók, hogy eltakarják a valódi ábrázatot. Már pedig a humanizmus jegyében fogant és annyi, de annyi törvényes intézkedéseket átható rendelkezések végeredményben azt mutatják, hogy éppen az ellenkezőjét érjük el vele, amit szándékoztunk. Rontunk ott, ahol javítani kellene; kuruzslunk, ahol hozzáférő gyógyításra van szükség.

Egy török közmondás azt tartja, hogy „a pletyka sohasem egészen hazug és sohasem egész igaz”. Vegyüléke a hazugnak és igaznak. Csak arra nem akadt még vegyész, aki megmondta volna, hogy hány százalék igazságból és hány százalék hazugságból van

összealkotva. Igaz, nagyon igaz azonban, hogy az igazság vége mindig attól függ, mennyi a hajlamosság a hazugságok iránt és alkalomszerűleg mennyivel hatalmasabb, erősebb ez a hajlamosság az igazság szereteténél.

Mert mi türés tagadás, a dolog úgy áll, hogy a pletykázásnak az irányítója, sokszor a fokmérője is kizárólag egyéni hajlamosság. Ugy mondják, hogy van ember, akinek a természete nem veszi be az őszinteséget. Kell, valósággal életszükséglete az, hogy igazat ne mondjon. No de ez még nem minden. A hazug ember még nem mindig pletyka. De megfordítva: igen. Csak az aránytól függ, hogy milyen mértékben. Az egyéni hajlamosság az oka azután, hogy nincs nyugta az ilyen embernek. Talán addig nyugodtan aludni sem tud, — mint Jókai híres Mákné asszonya — míg napoként kedvére ki nem pletykálta magát.

A hajlamosságon kívül még egy külső körülmény van, amely külső körülményként csökkenti, hatását gyengíti, mi magunknak volna első sorban kötelességünk, nehogy ez a hajlamosság tultengésre kerüljön. Ez a külső körülmény pedig az unalom. Letagadhatatlan az, hogy azok pletykálnak leginkább, akiknek idejük van rá. S vajjon kinek van ideje? Annak első sorban, aki elfoglaltatást nem talál és rögtön hozzá tehetjük annak, aki unja magát. Mert el nem feledjük, hogy pletykázás maga, mint ilyen nem munka, de sokaknak szórakozás, élvezet. Már pedig, — én édes Istenem — olyan kevés, nagyon kevés az munka, ami emberi fogalmunk szerint szórakozás, élvezet számba menne. Sőt talán nincs is.

Az unalom és a hajlamosság összetalalkozása esetén azután élvez, tobzódik, valósággal kéjeleg ez a kedves szokás. Még ez sem lenne baj, ha másokban kárt nem okozna, másokra nem vonatkoznék. Csak hogy éppen az a pletyka eredendő sajátossága, hogy mindig másokról szól. A mások dolgát üzi-füzi, magyarázza és ebben a foglalkozásában a tüsszurástól kezdve a doron-

Magához vonta a fiatal leány kezét és szép és megható szavakkal védelmezte a testvére „megtévelyedését.” Majd a penzióba is bevezette, hol ő maga étkezni szokott, kiséjtitotta magának a hozzátartozó jogait s alig tűnt el mellőle, míg csak Senssont el nem temették, — ami meglehetősen sokáig húzódott, mert azt gyanították, hogy megmérgezte magát.

— Nem szabad ilyen jónak lennie az irányomban! Hagyjon magamra a bánatommal. A halott szügyene ne vessen árnyékot a barátira, aki szintén tévesen ismerte őt, mondja Svensson kisasszony.

De Singling önfelaldozó, nemes és jó volt iránta, míg csak feketeszegélyű zsebkendőjével a vonat ablakából bucsut nem intett feléje.

Kevésbé kiváló emberek, mint Singling is ültek már a király asztalánál vagy vezetőik voltak a társadalom élén. Csak véletlen volt, hogy a tanácsosságnál nem vitte tovább. De tisztelték és tekintély volt. Mikor felesége meghalt, majd ötvenedik születésnapján és azután mikor harmincadik évfordulóját ünnepelte annak, hogy az állam szolgálatába lépett, hódolók karaként vették őt körül a társadalom előkelői.

Egyetlen fia volt; a filozófia doktora, aki 29 évvel híres és kiváló műveket írt és hódító fellépésű volt.

Egy nap a fiu azzal jött haza, hogy a délsvéd egyetemi városban egy nagyon gazdag leány szívét nyerte meg magának. Pontosan abban a sorrendben mondta: gazdag, csinos, jó.

Az apa megelégedetten mosolygott és örült, hogy fiát tudományossága nem tette érzéketlenné az élet gyakorlati kíváncsai iránt. Aztán kikészítette a frakkját s megtette az előkészületeket a délvidéki utazásra, fia eljegyzéséhez.

Gumsen gyárosék házukat pompásan kicinosították, feldíszítették, mert az öreg Gumsenek jól tudták, hogy a fiatalokkal ugyan jócskán kell pénz adniok, de nem felejtették szem elől, hogy a doktor jó szerencse a lányuknak és az öreg tanácsos fölöttétek tekintetes ur.

Mikor apa és fiu megérkeztek, egy kedves leány fogadta őket, abból a fajtából, melyből a legtöbb tenyészik; azonkívül a természetes, piros-pozsgás, szívélyes és előzékeny papa, a kisvárosi kupaktanács érdemes alelnöke és a legfinomabb külsejű, de most némileg zavart és aggódó arcú mama, akinek arca csak mélyebben elpirult, mikor a tanácsos meleg udvariassággal ajkához emelte kezét.

— Mint jövendő rokont mindjárt Ferencnek fogom szólítani, szól az asszony. Megengedné, hogy néhány percig négyszem

közt beszéljek önrel? kérdezte lágyan, barátságosan, csaknem elfogulva, mikor az üdvözlésen szerencsésen tul voltak.

Mikor boudoirjában egyedül voltak, fájdalmasan tekintett a tanácsosra és azt suttogetta:

— Egyszer már láttuk egymást . . .

A tanácsos igyekezett örvendetes arcot mutatni és úgy nézni rá, mintha felismerné, de a meglepétségtől nem tudott tovább jutni a zavart ámulásnál. Gumsenné arca hirtelen elborult, mintha könyekbe készülné kitörni, lehajtotta fejét és folytatta:

— Engem . . . engem családi nevemen Svenssonnak hívnak.

A tanácsos a szimpátia és öröm kifejezését adta arcának, hogy az a Svensson név minden viselőjét büszkeséggel tölthette el. De a ház asszonya megértette, hogy a valóság felismerésétől még mindig messze van, halvány, gondlepte arcát kendőjébe rejtette és úgy zokogta:

— Svensson Anna vagyok, aki iránt valaha oly jó és szíves volt, amikor . . . amikor szerencsétlen testvérem . . .

A tanácsos elvörösödött és egy pilanatra meghökkent, ujra ébredni látta élete legfájdóbb emlékét. Anna asszony félreértette ezt, megtört és hagtalan rebegte:

— Nem tilthatom meg önnek, hogy a becsstelen ember büne miatt tiszta, ártatlan

golásig kellemes érzéseket kelt, fájó sebet üt, sokszor agyon is üti. Mézédés szóval, szenteskedő ábrázattal, szemforgató tekintettel kísérvé indul meg az áradat, cseppenként, kis adagoként, pedig Echegeray mondja, hogy „a pletyka cseppjei kivájják a legerősebb becsület sziklakövét is.”

Azok a mások, akiknek a pletyka szól és a nagy világ, amely a hallottakat tovább adja, színezik, toldják, bővítik már s ismét Echegeray mondja: a szélfuvallatból orkán lesz, homok talajon fellegvár épül s jaj annak, akik az orkán felkap s jaj annak, aki az így alkotott lakásban keresne otthont.

Pedig védekezni kell. Az asszonyi nyelv visszanyelvel; a férfi ököl odaüt. De sem a nyelvelés, sem az oda ütés nem eredményes. Sőt vihart támaszt, újabb bajokat teremt. Harag, elfordulás, pereskedés csak a határ jelzései ennek a mezőnek.

Mit, mit kell hát tenni? Krisztusi arcot vágni, mondja az egyik —; és nekünk, magunknak nem pletykálni, így hirdeti a másik. Melyik az igaz, ki tudná megmondani? S vajjon képesek volnánk-e csak az egyikre is?

H I R E K.

— **Áthelyezés.** A hivatalos lap legutóbbi számából olvastuk, hogy városunk egyik legkiválóbb lakóját, az országszerte ismert nevű költőt: Babits Mihályt az újpesti áll. főgimnáziumhoz helyezte át a vall. és közokt. m. kir. miniszterium. Ezzel az áthelyezéssel Babits Mihály az ország fővárosába került, ahol rendkívüli tudása és képzettsége szívet teret talál és ahol, az irodalmi központban kiváló és eredeti költészete is jobban érvényesülhet. Fogaras társadalmában egy nagynevű költőt, a felolvasó asztal elragadó tehetségű szereplőjét veszti el, az áll. főgimnázium pedig egyik sokoldalú képzett-

unokahugában is ne lánson hibábat. De könyörgök... szánja a gyermekeinket! Esküszöm, hogy családjunkban ez az egyetlen sötét pont...

A tanácsos arca felragyogott, forró szeretettel csókolta meg a kezét és magasztosan mondta:

— Kedves Annám, ne érts félre, ha a szomorú visszaemlékezés az én szeretett, felejthetetlen de szerencsétlen barátomra, nem hagyott hatástalanul és én esküszöm önnek, hogy e percben csak melegen és ragaszkodással tudok a halottra gondolni és... és leánya iránt, mint eddig és nem félek a hajlamok átöröklése miatt...

Szinte inponálón, babonázóan szeretetreméltóvá emelkedett, mikor így végezte:

— A te leányod ép oly jó ember, mint az én fiam, sőt még sokkal jobb, mert egy jó asszony mindig jobb a jó férfinél!...

Az eljegyzési lakomán a tanácsos nagyon kített magáért, mindenkit felüditett elbájosító szívélyességével, úgy, hogy fia büszkébb volt rá, mint valaha. A fiatal arc elragadtatással telt el és Gumson szívből boldog volt, hogy nemsokára rokonságba jut egy ilyen emberrel.

És Anna asszony utolsó gondolata mielőtt elaludt ez volt:

— Mégis kellett valami jónak lennie szegény szerencsétlen testvéremben, hogy egy ilyen barátot tudott magának szerezni. A. H.

ségű, szeretetreméltó, valóságos „élő lexikon“-ját nélkülözi Babitsban, aki ugyis mint kar-társ, ugyis mint az ifjuság nevelője általános szeretetet vivott ki magának. Lapunknak mindenkor büszkesége, hogy Babits Mihályt munkatársai között láthatta és épen ezért a mi veszteségünk a legnagyobb Babits távozásával. Reméljük azonban, hogy a fiatal költő óhaja beteljesedéssel, a fővárosba kerülve, csak ezután fogja még színesebben, még ragyogóbb fantáziával kibontani szárnyait és így nincs helye a mi veszteségünk emlegetésének. Őszinte szívvél mondunk isten hozzádot lapunk kitűnő munkatársának és kívánjuk, hogy mind beteljesedjék az a sok, szép terv és remény, amit ez az áthelyezés fakasztott.

— **Köszönet a közkórház nevében.** A vármegyei közkórház részére Livia névvel 5 kor. 60 fill. adomány érkezett szerkesztőségünkhez. Ezen összeget köszönetünk mellett rendeltetése helyére juttattuk.

— **Vívóakadémia.** A városunkban időző Tóth Ferenc okl. vívómester vezetése alatt álló vívótanfolyam résztvevői, az idei tanfolyam befejezéseül folyó hó 26-án d. u. 1/4 órakor a helybeli kir. állami főgimnázium tornatermében vívó-akadémiát rendeznek, melyre az érdeklődőket szívesen látják. Tóth Ferenc a második nyári idényt tölti városunkban és örömmel tapasztaljuk, hogy kiváló elméleti és gyakorlati tudásával sikerült neki ifjaink körében a vívás előkelő sportját megkedveltetni. A tavalyi kurzus csak szárnypróbálgatás, csak gyöngye kezdet volt, melyet azonban Tóth Ferenc kiváló vívómesteri egyénisége és rátermettsége a fejlődés láncolatába tudott bekapcsolni. Tavaly alig egy pár ifju csoportosult a mester köré és ime az idén az önként jelentkezők valósággal megkétszerezték a tavalyi tanítványok számát. A vívás sportja nálunk tavaly még csak ötletszerű vállalkozás volt, az idén pedig ez az ötletszerűség rendszerre vált. Ez a kedvező jelenség fejlődést jelent. Ezt a fejlődést a mesternek köszönhetjük. Ez a fejlődés bizonyítja legekleklátásabban a mester rátermettségét. Sajnáljuk, hogy nemsokára eltávozik körünkől. Hiszen a nyári évadnak az ő megjelenése egy olyan karaktert adott, melyet már megszoktunk és a melyet nem szívesen nélkülöznénk. A nyarat el sem tudjuk képzelni nélküle. A mester ugyanis nemsoká vívásban az első. Ezenkívül kitűnő társasági ember. Ő nemsoká a testet képző, hanem a kedélyt is. Ezért sokan szerették és sokan sajnálják távozását. Reméljük, hogy jövőre viszontlátjuk. Kicsinyke vívó serege, melyet ő teremtett meg és ő fejlesztett tovább, jövőre is bizonyára tárt karokkal fogja várni és ragaszkodással fog mesteri kardja alá csoportosulni. Ugy halljuk, hogy a tanítványok a f. hó 26-iki akadémián a tör- és kardvívásnak sok szép formáját és változatát fogják bemutatni, ezért ismételtelen felhívjuk arra az érdeklődő előkelő közönség figyelmét.

— **Ő Felsége 31. születésnapja.** Városunk közönsége a szokásos ünnepi kegyelettel ülte meg Ő Felsége 81. születésnapját. F. hó 17-én este pazar fényben uszott a város. Az ünnepi hangulatot fokozta a 2. sz. gyalogezred zenekara által kísért esti takarodó. F. hó 18-án reggel 7 órakor a Várterén ünnepélyes tábortábori mise volt, melyet P. Simon Jenő Szt. Ferenczrendi exprovin-

ciális czelebrált fényes segédlettel. A misén a városunkban összpontosított tisztikaron és katonaságon kívül vármegyénk közszeretben álló főispánjának vezetése alatt a polgári hatóságok képviselői teljes számban megjelentek. Az ünnepély fényét emelte a szép számban megjelent hölgyközönség, melynek soraiban ott láttuk bájos főispánunkat, valamint városunkban időző Hess tábornok kedves nejét. A misét a katonaság diszelvevulása fejezte be. Délben a tisztikar bankettet tartott.

— **Gyászbesz.** Köztisztviselőben álló polgártársunkat Dr. Hochmann Nándort és nővérét Thierfeld Dávidné urhölgyet, valamint Horhmann Izidor sárkányi jegyőt súlyos csapás érte. Fivérök: Hochmann Gyula magánzó, 58 éves korában, Lugoson hirtelen elhunyt. Fogadják a gyászolókat igaz részvétünket.

— **Halálozások.** A halálnak szomoruan bőséges aratása volt az utolsó napokban. Kohn Jakab sárkányi kereskedő, derék polgártársunk, özv. Grünfeld Sámuelné és Bokk Mórné fogarasi lakosok elköltözödték az élők sorából. A gyászoló családoknak részvétünket nyilváníjuk.

— **Új bélyegfüzetek.** Rendkívül praktikus újítást léptet életbe a postaigazgatóság. Huszonnégy tízfiliéres bélyegből álló füzeteket bocsát forgalomba, amelyeknek a lapjai perforált bélyegekből fognak allani, a füzet egyes lapjait pedig vékony hártya választja el egymástól, hogy az egymás fölé helyezett bélyegek össze ne ragadjanak. A bélyegfüzetek zsebben, erszényben, tárcában könnyen elhelyezhetők, áruk pedig a bélyegek áránál két fillérral drágább lesz, hogy a postaigazgatóság a füzet összeállításának és a fedőlapoknak költségeit megszerezze. A postaigazgatóság, ha újítását a közönség szívesen fogadja, idővel különböző áru bélyegeket fog összeállítani egy-egy füzetbe.

— **Sirkő avatás.** A testvéri szeretet és ragaszkodás szép emléket emelt a rákoskereszturi zsidó temetőben László Béla dr. nak, állami főgimnáziumunk korán elhunyt jeles tanárának. Az avató-beszédet Kelemen Adolf dr. megyés főrabbi mondta, melyben méltatta a kiváló filológusnak, a lelkes tanárnak és a jóbarátnak vonzó egyéniségét és tartalmas életét. Kitűnő főgimnáziumunk és magyar társadalmunk kegyelettel őrzi emlékét.

— **Romániai katonaszökevények Nagyszébenben.** Nagyszébenből jelentik: A rendőrségen szerdán reggel megjelent két fiatal ember és bejelentették, hogy nevük Neuju Konstantin és Paraschivescu Vasilie, továbbá, hogy mindketten egy romániai tűzrezredtől szöktek meg, ahol a rossz bánásmódot és a még rosszabb élelmet nem tudták tovább elviselni. Neuju Konstantin 21 éves, cipész és Paraschivescu Vazul 24 éves, földműves a polgári életben. A rendőrség átadta őket további eljárás végett a határrendőrségnek. Abban az esetben, ha nem követtek el bűntényt, letelepedhetnek Nagyszébenben, mivel Magyarország a katonaszökevényeket Romániának nem szolgáltatja ki.

— **Gyilkosság és öngyilkosság.** Jakab Lajos csikszeredai lakos a város havasi csordapásztorát Kulcsár Györgyöt fejszével a legvadabb módon meggyilkolta. Az elfogott gyilkost egyelőre a városi fogházba zárták, de a kir. ügyészséghez átkísérni már nem tudták, mert a gyilkos a fogház ajtajának a sarkára felakasztotta magát.

— **Meggyilkolt vendéglős.** Szászrégenben — mint onnan jelentik — szenzációs gyilkosság történt péntek éjjel. Kapussy Dániel szállodatulajdonos lakásán megfojtották és kirabolták. A tetteseknek eddig semmi nyoma.

— **Gyujtogató gyermekek.** Borzalmas kimenetelű tüzeset történt Türkös községben. Kapitány András kigyulladt pajtája padlásán megégett három esztendősis kis fia. A kis fiu két éves leánya testvérével együtt a padlásra ment játszani. Ott a náluk lévő gyufától a széna csakhamar lángba borult. A kis leánya még idejében megmenekült, de a kis gyermeket nem lehetett megmenteni.

— **Tánciskolai megnyitás.** Fényes Janka városunkban előnyösen elismert balettánc-tanítónő és atyja Friedmann Márton okl. tánc-tanító, szeptember hóban a Transsylvania nagytermében egy 6 heti tánckurzust fognak tartani.

— **A természet csodái** talán seholsem nyilatkoznak meg oly megkapó módon, mint Pöstyénben, a híres iszapfürdőn. A páratlan gyógyerejű források oly rendkívüli bőségben fakadnak itt fel, hogy nagyobb részük a szomszédos Vág folyóba árad, úgy, hogy e ponton a víz télen-nyáron gőzölög. Mintha csak figyelmessé akarna tenni bennünket a természet eme csodás erejű termékére, melynek ezer és ezer reumás, köszvényes beteg köszöni gyógyulását.

— **Megvadult lovak.** Az elmúlt héten kétszer előfordult, hogy a szekerek elé fogott lovak megvadultak és fékevesztetten rohantak tova, keresztül-kasul a városban. Szerencsére emberéletben nem esett kár. Gondatlanság miatt történt az egyik, amennyiben felügyelet nélkül hagyta a gazda a szekeret. A másik eset a lovak ijedtsége miatt történt.

— **Figyelmeztetés.** Többször szóvá tettük, hogy a gyalogjárókon nem volna szabad a kéziszerkeket huzgálni. Különösen a mellékutakban üzik ezt, sőt a szekeresek akárhányszor felhajtának az aszfaltra, a szélő köveket kimozdítva helyökből. Az is rossz szokás Fogarason, hogy a szekeresek éppen az átjárók előtt állanak meg s a sáros, esős időben bele kell gázolni a kocsit sarába a gyalogjáróknak. Ezen a rendetlenségen pedig könnyű volna segíteni.

— **Verekedés.** F. hó 16 án a csendőrök Rákovica községben az utcán súlyosan megsebesülve találták Bohang Vazul, fogarasi megyei illetőségű polgárt, aki rokonai látogatása végett érkezett oda. A szerencsétlen embert nem hallgathatták ki, mert súlyos sebeibe belehalt. A verekedő gyilkost még nem találták meg.

— **Drága a dohány.** Piscu Miklós zernesti szekeres e hó 13-án bejött Fogarasra, hogy egyik zernesti kiskereskedőnek bevásároljon. Vett is 23 kor. 20 fill. áru dohányt, cigarettát és azokat zsákban szekerre tette, majd tovább ment más üzletbe is, vásárolni. Amikor azonban szekéréhez visszaérkezett, észrevette, hogy a dohányos zsákot valaki ellopta. A tettest keresik.

— **Iszákos emberek** gyakran szenvednek gyomorhurutban, melytől csak nagyon nehezen tudnak megszabadulni, mert az italtól nem képesek teljesen elszokni. Az ily egyének vegyenek be naponta két-háromszor félórával az étkezés előtt 2-3 evőkanálnyi természetes Ferencz József-keserűvizet csakhamar tapasztalni fogják, hogy a gyomorhurut tünetei következetesen elmúlnak. Így a budapesti magy. kir. tudom. egyetem II. belgyógyászati klinika kimutatása szerint egy férfinél, ki iszákossága következményeként idült gyomorhurutban szenvedett, az étvágy a Ferencz József-keserűviznek már két napi használata után feltűnő módon fokozódott. A valódi Ferencz József keserűvizet mindenki beszerezheti a jobb fűszerkereskedésekből és gyógytárakból. Fogarason kapható: Thierfeld Lipót és Schul Henrik kereskedő cégeknél.

— **Alkohol.** Olteán György, Olteán Juon, Tanyasz Dávid kopacseli lakosok a községi korcsmában pálinkázás után összekaptak és az előbbi a két utóbbi úgy megverte, hogy majdnem az életével fizette meg a jó barátságot.

— **Az igazság karja.** Szkoré községből Amerikába indult tizenegy földműves. A feleki állomáshoz menve, utközben az utszélen ültetett, szépen fejlődő csemeték közül, csupán kedvteléből mindegy 80 darabot megrongáltak. A nyomozás kiderítette a tetteseket s az igazság hosszú karja Brémában utólérte őket, ahonnan az utlevél ellenőrzés alkalmával visszahozták őket a brassói törvényszékhez.

— **Hűtlen szolga.** Krecsuly Lajos háromszék megyei csavargó, Poda Miklós ótóháni gazdához szegődött, csupán azért, hogy a kedvező alkalmat kilesse a lopásra. E hó 14-én egyedül maradván a házban, 46 kor. 82 fillér értékű tárgyakat lopott el és megszökött.

— **Valami a cigarettázóknak!** Melyik cigarettázó nem tudja, hogy mit jelent egy jó cigarettát? Ha fáradt, elszív egy cigarettát és egész felfrissültnak érzi magát; ha éhes, elszív egy cigarettát és könnyebben bírja az éhséget; ha jóllakott, elszív egy cigarettát, ami megkönnyíti neki az emésztést; ha gondoljai vannak, akkor ezen gondok sokkal kevésbé súlyosnak látszanak, ha azok fölött cigarettájának kékesen gomolygó füstjét nézve gondolkodik; ha összekoccan a feleségével, akkor bufelejtőül elszív egy cigarettát és ha megbékül a feleségecskéjével és kap attól egy csókot, akkor pláne elszív egy cigarettát örömben. Érthető és természetes tehát, ha minden cigarettázó ezen cigarettához, amely olyan fontos szerepet játszik életében, a lehető legjobb cigarettapapírt akarja használni. Igen ám, de melyik a legjobb?! Hiszen minden gyáros azt állítja a magáéról, hogy az övé a legjobb és bizony nehéz a választás. Ki adja meg a jó tanácsot? A legjobb általános tanács az, hogy csak olyan papírt használjunk, amely régi és nagy

gyárnak megvan hozzá a pénze és a szíve, hogy csak a legdrágább és legjobb anyagot szerezzé be, tartsa mindig raktáron és ilyen gyárnál nincsen a cigarettázó annak kitéve, hogy ugyanazon név alatt ma ilyen, holnap pedig egy más papírt fog kapni. Ezért ajánlhatók a Modiano-gyár gyártmányai. A Modiano-gyár egyike a legrégebb és legnagyobb gyáraknak ezen szakmában az egész világon. Szállít a világ minden részébe már jóval több mint egy negyed század óta. 1000-en és 1000-en szívják naponta ezen gyár gyártmányait és szívják megnyugvással, mert tudják, hogy a valódiság iránt meg nem téveszthetők, mert minden lapocskában és minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros neve „MODIANO.”

— **Husipari kongresszus és husipari kiállítás.** A Husiparosok Országos Szövetségének, mint az Országos Iparegyesület Husipari Szakosztályának végrehajtóbizottsága az eredetileg 1911. évi husvétii ünnepekre tervezett, de közbejött akadályok miatt elhalasztott husipari kiállítást és kongresszust folyó évi szeptember hónap 17-ére fogja Budapesten rendezni. A kiállítás 1911. évi október hó 1-ég fog tartani és nemcsak arra fektet súlyt, hogy a husipari helyi speciálisok országos egybefoglalásával és bemutatásával a husipar mivelőinek nyújtson módot e részbeni ismereteik fejlesztésére, hanem arra is, hogy a husiparnál használatos modern szerszámokat, gépeket és némely feldolgozási módokat közszemlére tegye ki. Az érdekeltek közelebbi felvilágosítást a kiállítás és kongresszusra vonatkozólag a brassói kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalánál nyerhetnek.

— **A „Vasárnapi Ujság”** augusztus hó 13-iki száma rendkívüli szép képeket közöl a készülő Kossuth-szoborról és készítőjének, Horvay Jánosnak műterméről. Egy másik feltűnést keltő kép-csoport Kecskemét város mostani állapotát mutatja be, a földrengés utáni újjáépítés kezdetén. Szép képek vannak még a legújabb aviatikai divatról, Baranyamegye egyik bájos vidékéről, a Zengő vidékéről, az államvasuti gépgyár munkástelepéről, Báthory László régi magyar bibliafordító emléktáblájáról, a brandeisi kastélyról, melyet a király Zita hercegnőnek, a jövőndő trónörökös nejének nászajándékkul adott stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Ady Endre és Peterdi Andor verse, Szemere György novellája, Ather-ton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: báró Láng Lajos arcképe, egy most sokat emlegetett Rembrandt-kép története, cikk a nők szerepéről Kazinczy korában, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

3 kor.-ért egy férfi öltönyt

dupla gallér 7 fillér, szimpla gallér 5 fillér, kézelő párja 10 fillér.

tisztít CZINK-cég

Kolozsvár. Telefon 555. 556.
590. szám.

Díjtalan csomagolás.

— Zenebarátok figyelmébe. Mielőtt zongorát vásárol, saját érdeke, hogy ajánlatot kérjen *Farkasházi és Biró* cégtől *Budapest*, V. Váci-körút 12, hol csakis elsőrendű külföldi gyártmányok tíz évi jótállással legolcsóbban kaphatók. Bérmentes szállítás. Meg nem felelő hangszerek költségmentesen kicserélhetők. Kényelmes részletfizetések.

Csak azoknak a cigarettázóknak,

akik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Clubspecialité 120 lap 20 f.

70 „ 12 „

Védjegy. 1 doboz (100 hüvely) 70 „

Bárki feladja címét egy levelezőlapon

Halász Ferenc

Budapest, VII., Nefelejts-u. 4.

kap próbául két könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomatlanok, de minden lapocskában benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO” viznyomással.

Kapható minden jobb dohánytözsébe.

CSARNOK.

A Negoj tetején.

— 1911. évi augusztus hó 9-én. —

Komor felhők gyűlnek,
Haragos az égbolt,
Olyan vihar, mint most,
Isten tudja! rég volt!

Nem látszik a Negoj,
Nagy felhők takarják;
Szives ölelésre
Nem tárja a karját.

Lecsapott a villám
A Negoj fejére,
Nézzük az üstökét
Vajjon nem fejt-e?

Óriási vihar
Bömbölt rajta végig,
Nagy sirása talán
Felhatott az égig?!

Elvonult az orkán! . . .
És a Negoj arca
Mosolygott, nem látszott
Rajta a sziv harca.

Rendületlen áll ő
Évezredek óta,
Azért dicsőíti
Az ének, a nóta!

Hej! ha mi is olyan
Szilárdak lehetnénk,
Nem borulna el oly
Hamar szivünk, elménk:

Dacolnánk a sorssal
Hallgatagon, néimán! . . .
E közben a Negoj
Mosolyogva néz rám.

Megszólal és dörög
Tárogató hangon:
„Jobb ha szeliden foly
A beszéd az ajkon!

Köszivü emberek
Ne legyetek soha,
Legyen a sors inkább
Hozzátok mostoha!

Küzdjete, mert érző
Szív é az élet,
Mit ér már az enyém,
Ami semmiyő lett.

Ezalatt egy tündér
Fátylát reá vonja,
Szikla ő s a mienk
A lét kedve, gonджа!

Halmy Gyula.

Te ártatlan kis madárka.

— Pasáre nevinovatá. —

Románból fordította: Pop Oktávián.

Te ártatlan kis madárka
Mondd meg, hogy én meghaltam
De ne mond meg néki soha,
Keze által sujtattam.

Ne háborgasd békés csöndjét,
Ne háborgasd álmait,
Ha ő elhallgatja tettét,
Felejtük el bűneit!

Repülj, repülj kis madárka,
Repülj, repülj csendesen —
Az ő kicsiny ablakára
Hol beszéltünk kedvesen.

Elmult édes szerelmünkről
Beszéljünk mi tovább itt,
Mig a virágos sirunkról
A szél viszi álmait.

Nyilttér. *)

Mindazoknak, kik a bennünket ért súlyos csapás feletti fájdalomunkban részvétükkel osztozkodtak, e helyen fejezzük ki hálás köszönetünket.

Sárkány, 1911. évi aug. hó

a Kohn család.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy augusztus hó 21-én — tekintettel az Aradon e napon tartandó országos borbély és fodrász kongresszusra — üzleteink zárva lesznek.

A fogarasi fodrászok.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk

Gabona-árak Fogarason.

1911. augusztus hó 18-án.

Buza	100 kg. K 22.—
Rozs	„ „ „ 16.—
Zab	„ „ „ 12.40
Arpa	„ „ „ 13.—
Tengeri	„ „ „ 12.40

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

Hirdetések.

Izraelita gyerekek teljes ellátásra

felvételnek

HIRSCH MÓRNÁL

:: Görög-utca 1. szám alatt. ::

Vár-tér 7. szám alatt egy butorozott utcai szoba kiadó.

Házeladás!

Kiss-utca 11. szám alatt

1 nagyobb és 1 kisebb lakásból álló, jó karban levő családi ház, befásított udvar, nagykiterjedésű gyümölcsös, veteményes kert, pince, mosókonyha, istálló, kocsiszin, fűskamra és minden más :: mellékhelyiségekkel együtt ::

szabad kézből eladó!!

Közvetlen megkereséseket a kiadóhivatalba kérünk!

Különböző nagyságu,
jó állapotban levő:

ablakok

kerettel eladók!

Bővebb e lap kiadóhivatalában.

Varró-leányok felvételnek!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy az ::
őszi angol és francia

női divat

megtekintése végett Budapesten és Bécsbe jártam s annak alapos tanulmányozása után azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy a legújabb szabásokat minden tekintetben kifogástalanul előállíthatom.

Kérve a n. é. hölgyközönség b. pártfogását továbbra is, maradok kiváló tisztelettel

Roóz Mór,
női szabó.

Varró-leányok felvételnek!

Cigarettázók!

Egyesüljete a cigaretták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsétek

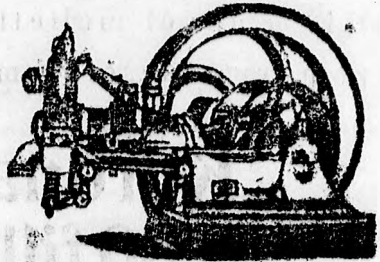
Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,

vagy „**Ottomán**“ (törökfej)
és „**Tip-Top**“ aranyzopókás

cigaretta papirt.

Drezdai motorgyár részvénytárs.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu

**Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
MOTOROKAT és
LOCOMOBILOKAT**

valamint SZIVÓGÁZMOTOROKAT

Meglepő ujdonság!

Egytetemes generátorunkkal

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vozérképvelet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. : Kivező fizetési feltételek.

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a
SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és klincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem
elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves
legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc-
bőre tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot for-
dítanak az arcbor ápolására, a szépség fen-
tartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-

CRÈME

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat
után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanás-
okat, miteszert, szeplőket, májfoltokat, ránc-
okat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártal-
matlan, páratlan és csodás arc-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 korona.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható:

Steinburgi P. Frigyes, dr. Kontesveller K.,
Hermann P. János gyógyszerészárában.

A Bethlen-
és a Lenkert-utca
sarkán levő

ház

berendezett üzlethe-
lyiséggel:

! KIADÓ. !

Özv. Scharsher Dánielné.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség be-
cses tudomására adni, hogy a már hirdetett

**üveg, porcellán
és lámpaáru üzletemet**

a helybeli piacon
(Ferencz József-tér ...)

Novák-féle házban) immár megnyitottam és raktáromat minden e szakmába vágó

cikkekkal dusan felszereltem.

Nagy raktárt tartok: mindennemű üveg és porcellán, valamint kőedény áruk-
ban, lámpákban, tükrökben, olajnyomatos és egyéb fajta
képekben, virágváza és cserepekben, luxus és izléses diszműáru tárgyakban. Teljes
ebédlő-, teás-, kávé-, mokka- és mosdó-készletek a legegészségesebb kivitelben. Elfo-
gadok épület üvegezést és képerkeretést a legjutányosabb árak mellett, azon-
kívül kész kép- és tükrökeretek.

Amidőn a n. é. közönséget raktárom szives megtekintésére meghívom, már előre is biztosítom a
legfigyelmesebb és legszolidabb kiszolgálta-
tásról s minden tekintetben igyekezni fo-
gok nagybecsű pártfogásukat teljesen
kiérdemelni. Kiváló tisztelettel

Székely Manó.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatok:

Locomobillók és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhafa-
gépek, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló-
gépek, székely- és kővető-aratógépek, szénagyújtó-
gépek és szalmaszájók, boronák, sorvetőgépek,
Fűnyíró- és kapálók, kukorica-morzsolók, székely-
vágók, répvágók, derálók, őrlőmalmok, egy-
törpes székelyek, 2- és 3-vasú okok és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Az egészségnek a legjobb szolgálatot teszi:

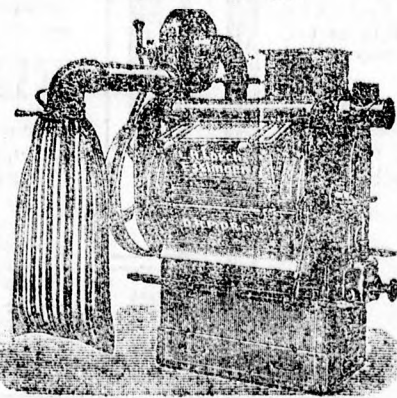
Özv. Engel Vilmosné

legujabb gépe, a tollaknak gőzzel való tisztítására és fertőtlenítésére.

A tisztátalan ágynemű, a porral, piszokkal és egyéb fertőző anyaggal telített tollak a legkülönbö-
zőbb betegségeknek forrása. Ep azért kiválóan ajánlatos, hogy a frissen tépett és a már használt
tollakat időközönként alaposan megtisztítsuk. A tisztításnak eddigi legelőkelőbb módja a gőzzel
való tisztítás. Igen tisztelt üzletfeleim kívánságára eddigi vegytisztító és ruhafestő műhelyemet
kiegészítettem egy:

**tolltisztító és
fertőtlenítő !!**

géppel, amelynek segítségével
üzletfeleim jelenlétében a tol-
lakat minden tisztátalanságtól
megmentem. A tisztítás eredmé-
nyéről minden dícséretem-
nél ékebben szól m. t. várm.
főorvosunk személyes tapasztá-
laton alapuló nagybecsű
nyilatkozata.

A tollak tisztítása kilogrammonként 60 fillérbe kerül!

!! Nagyobb mennyiség tisztításánál előnyösebb árat szabunk !!

Midőn m. t. üzletfeleimnek további bizalmát is kérem,
nem mulaszthatom el újólag ismét szives figyelmüket felhívni:
gőzörre berendezett ruhafestő és vegytisztító intézetemre.

Kiváló tisztelettel

Özv. Engel Vilmosné.

Apor-utca 8. sz.

Orvosi nyilatkozat.

A főt jelzett ágytoll tisztító
és mosógép működési eredmé-
nyének személyes megfigyelé-
se alapján ezennel igazolom,
hogy a tollaknak gőzzel való
tisztítása által a vízben old-
ható minden rossz anyagot
eltávolíthatunk, megsemmisít-
hetünk minden bacillust és
minden a tollra káros állatkát.
Elismerem, hogy a tollaknak
tisztítása a leghasznosabb
dolgok egyike és feltétlenül
szükséges és ajánlatos, hogy
egy a frissen tépett tollak,
valamint az ágytollak időköz-
önként, — még ha egészsé-
ges emberek által is használ-
tattak — gőzzel tisztíttassa-
nak.

Fogaras, 1910. szept. 10.

Dr. Lesmann Henrik,
vármegyei főorvos.

